

PÄRNU UUDISED

Toimetuse: Pärnu, Kalevi (end Rüüli) tän. 39, tel. 19 ja 3 25.
Tallus: Pärnu, Kalevi tän. 27, tel. 5 86.
Vastutav toimetaja: Karl Ehrmann.
Väljaandja: K. H. „Uus Eesti“.

Kuulutuste hinnad:
kuulutuste küljel 5 snt, esikül-
jel 10 snt ja tekstis 12 snt. mm.

Tellimishinnad:
1 kuu Kr. 1.—
3 kuud „ 2.75
6 kuud „ 5.45

Koos „Uus Eesti“ga:
1 kuu Kr. 2.—
3 kuud „ 5.70
6 kuud „ 11.—

Nr. 216.

Neljapäeval, 22. septembril 1938. a.

II aastakäik

25 senti eest

moodsa saolimööbli, suure koti suhkrut (100 kg) jne. võidab see, kes õigel ajal muretseb endale „Nooruse“ loteriipileti.

Tutvuge peavõitlusega „Eleganti“ aknal!

Piletid müügil: „Eleganti“ valmisriiete äris, Laidoneri tn. 6; „Kultuuris“, Kalevi tn. 29; Raadio Kooperatiivis, Kalevi tn. 40; Vennad Jeerikute kaupl., Tallinna mt. 17; Koksoni rohukpl. Tallinna mt.; „Nooruse“ seltsimajas, Roheline tä.

Muretssege võidupileti aegsasti!

Politsei selgitas lapseröövimise

Pärnust 15. sept. ärameelitatud 6-aastane tütarlaps leiti eile Porkuni asundusest

Mäletatavasti teostati 15. sept. Pärnus meie oludes ebaõnnelise ja otse ameeriakultuuri tundumise lapseröövimine: Karusjõel tän. 43 elutsenud lahutatud naise Kaare Uulio's meelitati päise päewa ajal ära ja viidi teadmata kuhu tema 6-aastane tütar Ingrid.

Pr. K. Uulio pöördus otsekohe abi saamiseks Pärnu kriminaalpolitsei poole, kusjuures asitlusest oli teada, et naine, et lapse äramelitajaks oli pr. Uulio omaaegne perelehtkannutav Hedwig Stephan ja fakt, et laps pärast röövimist oli samal päeval Pärnust Tallinna poole minema rongiga teadmata kuhu viidud.

Kriminaalpolitsei asus kohe asja selgitama, ning peagi olutsid kõik asjandused, et Hedwig Stephan on lapseröövimise toime pannud pr. K. Uulio lahutatud mehe ja varastatud lapse isa Gerit Riivimäe õhutusel ja kaastegutselisel. Mõne päeva möödumisel õnnestus krimi-

naalpolitseil teha kindlaks ka röövitud lapse ajukoht: 6-aastane Ingrid ei viidud Pärnust mitte tema isa juurde Tallinna, kust ametivõimudel teda lerge olnuks ema juurde tagasi toimetada, vaid E. Riivimäe tuttavate juurde Porkuni asundusse, Wrumaale. Kuna kriminaalpolitsei oli asja selgitanud, siis Aleksei tõttis lapse ema Pärnust Porkunisse, kus tohtu konstaabliga ilmus Alma Uusi juurde, kelle juurde laps oli „hoiule“ antud. Ametivõimude juuresolekul anti laps emale üle ja eile saabusid mõlemad tagasi Pärnu. 6-aastane Ingrid oli ema nähes olnud niivõrd liigutatud, et puhlenud nutma.

Käesoleval juhul on tegemist lapse isa omavõimulise teoga, kuna laps abileu lahutamisel kohtu poolt on mõistatud ema juurde. Kriminaal kohtupid. seaduses on seltsi järele eest lorgema karistuse määratud nähtud ette wangistus kuni 6 aastani.

Mustad mehed Pärnus

Neegritelt nõutakse autogramme!

Paari päeva eest keris Pärnus, Munamäe tõrwale jalgpalliharjutusväljale suur walgest puudast teel milles teegi, ette-
wõttis äärmes pärnatule serweertib omamoodi sensatsioon: teigi-
sineb neli Vääne Afriika päritoluga neegrit. Mustad mehed näitavad 40-sendise pääsme lunastamisel oma „tunsi“, ehinedes mitmesuguste tantsumade ja lauluvega.

Afriika pärimaale, kes praegu peatuvad Pärnus, on kõik juba tefestatsid mehed, ning tõnelewad peale oma suguharu teele veel ka prantsuse teeli. Mõõdunud aastal efnes Pariisi maailmanäitusel terve neegrite küla, koku umbes 200 inimest. Pärast näituse lõppu lätsid nad wäiteste gruppides laiali Euroopa riikidesse. Üks selline neljalitme-

line grupp angaszeriti Gestiisse ning randabti nüüd sin mööda maad ringi.

Õigu tähendatud, et tats neegrist aritsti on llege kirjaoštajad ning neil on Pärnust igapäew paifu tegemist autogrammide andmisega, mida neil paluwad eriti noored näitstid. Mis puutub neegrite suguharu teeleste, siis näib sellel olewat teatawat sugulust meie rändmuftlaste teeleste, kuna muftlasted neegrid näitid tetteitseti päris hästi aru saawat.

Paljud meie inimesed nägid neegreid esmarordjelt. Leidus neidit, kes tahlesid mustade ehtsuses. Mõnigi arwas, et need olewat nse ja raswaga üle mõletud...

Neegrite rändirupp peatub Pärnus mõne päewa, et siis oma rändelu jattata.

Reformvoodid lastevoodid ja madratsid

suures valikus alati ladus valmis.

Vennad Jeerik,
Tallinna mt. 17, telef. 494.

Õunauputus turul

Ka ploome müügil rohkesti. Juba peateadnagi pilt Pärnu turule tinnitab: turu on wolutunud õunad. Neid on müügile toonud nii linna kui maamees, ning seepärast wõib põhjendatult tõneledda lausa õunauputuselt. Hinnad kõiguwad oienewalt heaolusest 10 ja 40 sendi wahel illoft.

Rohkesti on müügil ka ploome. Nende hinnaks on 15—45 senti lilter. Ka freele on wõrdiemist rohkesti, kusjuures nende lilter maksab 10—12 senti.

Seeni on turul wähe, jamutigi tul neid mettadefti pöua tagajärjel tänawu leidub wähe. Selle tõttu on ka hind tõrge: 1/2-litri-line taibriluidis matjab 30 senti.

Maawanam Tallinnas

Pärnu maawanam wõibis eile ja täna Tallinnas, kus ajas mitmesuguseid maawalituse asju.

Ag. A. Lääs maeti

Radunu jängitati maamulda Põlwas

Neil päewil surnud Pärnumaa karjakontrolli konsulendi agr. Alfred Lääs'i põrm jängitati maamulda täna, neljapäeval. Radunu maeti tema kodukohta Põlwa taluistule Wõrumaale, kuhu ta põrm Pärnust saadeti juba pühapä.

Radunu kaastameititid — põlutdõtoja konsulendid Pärnumaal — jätid lahunu põrmuga jumalaga Pärnus selle puusarki asetamisel ja arasaatmisel Põlwa.

Põlwas wõitid matustest osa tõit Wõrumaa konsulendid ja rohkesti ümbruskonna põllumeht. Põlutdõtoja nimel asetab radunu kalmule pärja Wõru maakonsulent agr. J. Männil.

Wõlilogu tuleb loffu

Pärnu linnawõlilogu järjekorraline koosolek peetati käesolewa kuu lõpul. Tähtsamate päewakorrapunktidena tuleb arutusele linna 1937./38. a. aruanne ja 1938./39. a. lisaeelarwe nr. 1.

Teeõhtu „Nooruses“

K. A. A. „Nooruse“ noorte ring forraldab laupäewal, 24. sept. õhngu ruumes, oma efnese aastapäewa tähistamises teeõhtu huwitawa eesawaga. Alguft tell 1/9 õht.

Võltsis peremehe allkirja

Pärnus tabati üleriigiliselt tagaõsttatav kurjategija

Saali wallas elutsen „Hollandi“ talu peremees Johan Alberg awaldas Pärnu kriminaalpolitseile, et 19. sept. on wõltsinud tema allkirja Leopold Kauniste, 23 a. wana. Wiimane oli Johan Albergi juures suwel suajels ja täis lühti peremehe Aleksandel Sindl tarwitajateühisuses raha toomas. Nüüd aga E. Kauniste enam peremehe juures ei teeninud, kuid wõltsis J. Albergi allkirja ja läts Sindl tarwitajateühisuse ärijuhi G. Pajjoni juurde jällegi raha saama. Ärijuhile

palstis afi tahlasena ning mehe usutlemisel selguski pettus.

E. Kauniste lahkus kohe ärist ja jät kadunuks, kuna ta oli kindla eukohata. Loost teatati ametivõimudele, kes tobasid E. Kauniste loost seliegi O. R. ga Pärnus. O. R. oli pettuseloos efsaosaline.

E. Kauniste on üleriigiliselt tagaõsttatav ja warem mitmesuguste teimuste eest karistatud. Mõlemad kurjategijad paigutati Pärnu wanglaks.

Burgus juurfilia juureft

Kari Jantaenel, elutoht Pajpiti tän. 19, awaldas kriminaalpolitseile, et õõl wõstis 21. sept. warastati ehtusele olewa uue juurfilia linnapoolse oisu juureft a/s „Hõlgaard ja Schultse“ luumu 10 meetri pitune kummiwoolit 30 fr. wäärtuses.

Jalgrattaid

Ostate eriti odawa hinnaga Pärnus
V. ad Saar'e

ärist, Tallinna mt. 1, tel. 703.
Valik rikkalik.
Järelmaks võimaldatud.

Oraide meremehed Wenemaa suitsupilwedes

Rui „punase paradiisi“ „wing“ wallutas maa ja mere — Pärnu a.l. „Marta“
awarii Botnia lahes.

Siljuti teatati lehed lühidalt eesti auriku „Marta“ karilejooks-
misest Botnia lahes Remi tuletooni
lähedal. Õnnetuse põhjustas tollal
terwet Põhja-Euroopat wallutaw
suitsu tõut. Wenemaalt, kus teata-
wasti põlesid metsad ja rabad mit-
mekümne kilomeetri pikkusel „rin-

del“, lewitades idatuultega üle Rää-
ti, Eesti ja Soome tohtuid suitsu-
pilwi.

Runa awarii põhjustas Wenemaa
suitsu kui „haruldus“ meie mereföi-
du ajaloo, siis oleks huiwitatav lä-
hemalt peatuda õnnetuse üllatustja-
de juures.

Diplomeeritud metsamehi Voltvetist

Tulewast sügisest metsafööl muudetakse tehnikumiks

Õppetöö Voltweti metsaföölis
lõppeb. Räässolewal aastal lõpe-
tati metsawahitide lõrwal ka 2-
aastase metsnikke klassi 15 õpi-
last.

Metsnikke klassi lõpetajad:
Willu Ure, Jüri Usten, Ed-
gar Hariu, Herbert Juhani, Ugo
Järwis, Sergei Krumm, Jüri
Kullerlupp, Walter Moon, Wal-
ter Ustola, Jellis Ratt, Wolde-
mar Tall, Sarmo Weliste, Os-
kar Welma, Osvald Moore, Os-
wald Öunap.

Metsawahitide klassi:
Elmar Alasa, Leonhard Uder, Uri-
hur Almann, Hans Alwalo, Ni-
kolai Hain, Rudolf Hallas, Enn
Salwa, Jaan Rosenkrantz, Wolde-
mar Rätt, Karl Lääs, Heinrich Koor, August Urakas, August Palusa, Paul Peil, Ru-
dolf Pikk, Arthur Raig, Kai-
wo Randmaa, Herbert Sorf, Gus-
taw Södrif, Johan Södi, Walter Tolt, Raigo Randmaa, U-
ber Warend ja Paul Wöli.
Metsatehnikumi lõpetajad wöi-

wad lõõtada metsa eeskortirma-
des praakteritena, asjaajajatena
metsamajanduslikes ettevõtetes
jne.

Metsawahitide klassi jääb teh-
nikumi juurde edasi. Selle kursuse
on endiselt 1 aasta.

Tänuwõetatakse metsawahiti-
de klassi wastu 40 õpilast. Pal-
wetirjade eestamine lõppeb teisi-
päewal, 20. sept. ja soowawaldust
oli kogunud üle 60. Otkoobri al-
gul korraldatakse eksamid, kuna
õppetöö algab 15. oktoobril.

Ulates lääselewal sügisest ei
awata Voltweti metsafööl juu-
res enam metsnikke klassi, seda
sellepärast, et tulewal sügisel
muudetakse Voltweti metsafööl
tehnikumiks.

Metsatehnikumi kursuse kestab
3 aastat ja lõpetajad peawad
olema vähemalt kekköoli haridu-
sed. Igasse klassi wõetakse efi-
algse kawa järel wastu 20 õpi-
last, nii et kolmandal aastal teh-
nikumiks on juba 60 õpilast.

„Marta“, mille kapteniks ja
kaasomaniks on orajdelane Karl
Jürgens, sõitis Pargaseft, Soome-
läänerannikult, kus ta maha andis
õhniast toodud sõelaadungi, 31.
aug. Remi poole. Juba warem oli
meri Wenemaa suitsumüüri wöi-
muses, tollet päewal aga oli win-
gulõhnaline „udu“ nii paks ja
mattew, et laewaninast polnud
näha ahtit. Õhtuks oli laht kal-
dast kaldani tiheda suitsu walduses,
mille tõttu kapteni korraldusel
„Marta“ jäeti wõjeks ankrusse, et
hommiku saabudes uuesti edasi
 sõita.

1. septembril läks kait õnneli-
kult. Suitsu oli weidi hõrenenud ja
„Marta“ tõstutas oma sihtsadam-
poole wähenenud kiirusega. Aht-
laewa polnud näha suitsupilwedes,
sellewastu aga oli kogu laht tohtu
wilekontserdi wõimuses. Siirenid
hulgasid peagu terve päewa ja
nähtid hingematwas õhus koftwat
nagu mere alt.

„Marta“ aga tõstutas ettewaat-
likult edasi ja 2. septembril jõudis
juba Botnia lahe põhjapoolsele
osale. Õhtuks oodati suitsu hõrene-
mist, mis oleks „Marta“ wõimalda-
nud taistamatult jõuda sihtsada-
masse. Seda aga ei juhtunud.
Suitsu muutus weel tihedamaks ja
raklemaks ning wõjeks oli kapten
junnitud jätma laewa ankrusse,
kuna sõit pimeduses oleks wõinud
„Marta“ wita kergesti karile.

Ankrud lasti siisse Remi tule-
laewa piirkonnas ja masin- ja seisma
jäädes hakati mõõtma mere süga-
wust, mis oli kogu aeg muutumatu.
Meeskond walmistas juba hommi-
kuwalgust ootama, kui korraga —
see oli ööl wastu 3. septembrit kella
1/12 ümber — „Marta“ pöhi
näis puutuvat all merepõhjas mil-
legi wastu. Kapten aimas halba
ja andis masinaruumi tagasiõigu
käsu.

Õpetajate ümberpaigutamist

Haridusministreerumi kooli-
osakonna otsusega on teenistuse
huwides Pärnumaa algkooliõpe-
tajate seas teostatud järgmised
ümberpaigutused: Talli walla
Suule algkooli õpetaja Johann
Tallo on määratud sama walla
Talli algkooli õpetajaks, kuna
Talli algkooli senine õpetaja Jaan
Tomingas on määratud Suule
algkooli juhatajaks.

Maria Pool on määratud
Talli walla Talit alg. õp. kohu-
setajaks, ning Häademäe wäl-
la Wõiduküla alg. õpetaja Hille
Kottasjar Lelle walla Hite-
lõnnu alg. õpetajaks.

Õwalwe

18.—25. sept. „Õwmi“ apt.

Hooaja lõpul

ostate eriti odavate hinda-
dega paremate vabrikute

Jalgrattaid

E. Sepp'a ärist

Kalevi t. 14 (postk. vastu).

„Marta“ ei liikunud palgalt,
waib oli ankrus olles nõrgasti tuu-
leilist lantuna „jooksnu“ karile!
Laew istus nagu kinni naeluta-
tult taljul ja oleks sinna pidanud
jääma kauemaks ajaks, poleks wars-
ti sealt mõõdunud üks soome loot-
sipaat, selle meeskonda palus kap-
ten Jürgens Remisse teatada „Mar-
ta“ taljul istumiseft.

Ules peale ligi 24-tunnist
„taljuaresti“ — see oli laupäewa
õhtul — jõudis Remis 2 wedurlae-
wa kohale ja wedasid laewa karilt
wabasse wette. Samal ajal kadus
ka suits ja „Marta“ wõis jatkata
omal jõul sõitu Remi sadamasse,
kuhu jõuti 4. septembri hommikul.

VÕIMU

GEORG FRÖSCHELI
KRIMINAALROMAAN

25

Willoffty ei waadanud sellele
järele. Ta heitis kire pilgu
ümbrisejae nägudele ja uskus
nägawat tõfjal pillawat naerat-
lust. Muudugi ta oli asetanud
walele wäljatule, oli luidagi eba-
osawalt toimunud, naerdi Edgar
Willoffty üle. Kaotus ei olnud
see, mis teda ärritas, waib siin-
dus paista oskamatuse pärast
loomilise kujuna.

Ta tõmbas uuesti rahatastu,
sellejuures kullus taastust wälja
garberoobi number ja arw 132
torkas talle silma. Midagi mõtle-
mata järgnes ta arwule. Eimesel
korral oli ta pannud mangu ühe
rahatähe, nüüd aga pani ta kolm
rahatähe üksteis si laugel olewa-
tele wäljatulele, mis oisid märgi-
tud numbrite ja tähti D ga.

Taas surises kuulile, taas
ilmus walge reha. Seeford jäid
tema rahatähed kohale ja heit-
hijem kuhjus Willoffty ette suur
kuhi kulda ja rahatähti.

Willoffty hingeidas. Seeford
oli ta teinud õieti ja keegi ei
tohtinud tema üle naerda. Ta
waatas enda ümber. Ta pill ei
kohanud kedagi ja ometi tal oli
weendumus, et ta ei hwi lestu-
fets. Nüüd ei tunnud ta enam

ennast abita, oli ta ju tõenda-
nud, et on ta siin isand.

Ta tahmas rahatähtede hunni-
lust rahulikkust paar rahatähte ja
paigutas need ühele ja samale
ruudule. Jälle oli ta, aga see-
ford teadikult, garberoobi numb-
rile järgnenud. Tema panus läks
kaotki, aga mis tähendas kaotus
sellele wõibu lõrwal, mis eelmine
panus oli toonud. Ja samal wiil-
wul läbisistas teda idee:

Sa pead kaotades suurendama
panust, ent wõites wähen dama.

Ta uskus olewat leidnud selle
laufega tõhuga relwa panga wastu,
talle näis täiesti kindlana, et selle
printsiibi järele mängides ta saab
tagasi kaotatu. Ta oli wõrraldaw
raisanikuga, kes wõitleb metiku
hobusega, kes aga siiski on kindel
lõppets oma tahte läbi surumises.

Willoffty hakkas nüüd mängi-
ma. Talle oli ükskõik, millisele
ruudule ta rahatähe pani, sest ta
mängis oma awastatud reeglite
järele. Ja õnn oli talle truu.
D gugi et ta wahel paar forda
järjest kaotas, aga mõnel korral
wõitis ta kaotatu mitmekordset
tagasi.

Tal oli kindel weendumus, et
teda jätakse igalt küljelt, aga
just see tegi ta praegu täiesti
rahulikkust ja iseteadwaks. Ta
oli mangu wirtuuos ja ta näitas
ammultsi wahitjatle, kuidas
tuleb mängida. See oli ju ime-
tergel Willoffty rõõmustus wähem
raha pärast, mille ta wõitis, kui
tarkuse pärast, millega ta wõitis.

Kui trupjee teatas, et tuleb
kolm wilmast mangu, tõusis Wil-

loffty üles ja hakkas hooletult
rahatähti tasku panema. Meid
oli umbes wilekümne tuhande
frangi ümber. Sel filmapiigul
oli tal tunne, et raha on naeru-
wäärjeim asi maailmas ja awal-
das seda lunnat pranoogutuses,
mida ta tegi trupjee ja kaas-
mängijate poole.

Rasino ees süütas ta sigaretti,
tõndis üle walguetatud wäljaku
ja jõudis pimedale aalele. Siin
oli wähe inimesi ja lewadtaewa
tähed sirasid palmide all.

Willoffty wiskas mantli teat-
raalse liigutusega ümber ja sam-
mus tugewalt hingates üha edasi
pimeduse poole. Korraga kuulis
ta kiireid samme enda taga ja
sõrm koputas tema õlale.

Ta pöördus tahtu ümber ja
seisid wälsele lõhna mehiga was-
tamis, kes waatas talle otse
wirila rauganaeratusega.

„Urge minge nii laugele pime-
das,“ sõnas mehile.

„Miks mitte?“ küsis Willoffty
üllatunult.

„Kes selle omab, peab ennast
hoidma.“

„Mida ma oman, ja mille
eest pean ma ennast hoidma?“
tahtis Willoffty küsida, aga mehile
kadus tõttawil sammel, nagu ta
oli ilmunud.

Willoffty tahtis minna edasi
ja jätta hoiatuse tähele panemata,
mis oli waheti teatud liiki terja-
mine. Siis meenus talle palju
raha taaskas, ta pöördus ja läks
taarlampide suunas.

Raju jõudes ja ennast lahti
rõiwastudes, otis ta, wõinud

pärinõobi rinnaestist, laua mušta
nahketaud. Tal oli kindlasti
meels, et ta jättis selle lauale.
Kohwrit awades õõsargi wõimi-
setis, leidis ta selle kohwris pesu
ja riite wahelt.

Kas oli ta tuba läbi õstnud,
kohwrit awatud ja midagi rõõwi-
tud? Ta luges kõi endale tuu-
luwa üle, ei puudunud midagi ja
ta kohwris oli asjade paigutus
samane, kui ta selle oli lahtumisel
jätanud. Wõibolla eiis ta ometi.
Ta sulges uste, rõiwastus lahti
ja wiskus wõõrse pannes, raha-
tähed pabja alla. Ta oli wäga
wäsinud ja mõtted kaotasid
pra igasuguse loogika.

Kui ta laua juba unistas
muštast nahkkohtwrist, mille ta
täidab finiste rahatähtedega, istus
hõbehagemega peadirektor weel
büroos ja uuris nimisut pillade
arwuridataga, mille talle oli
annud sekretär.

„Milline mulle jäi temast
mangu juures?“ küsis ta, tõstmata
filmi arwubelt.

„Ta oli algul wäga ebatindel,
nagu kõi algajad, aga muutus
warsti täielikult. Ta mängis
iroonilise muigega.“

Peadirektor tõmbas sõrmega
üle arwuridade. — „Palju on
sin lappitut, aga ta palju tahtlast.
Kas wõib nende kombinatsioonide
juhustitusega omada kahe-kolme-
kordset wõimalust? Ja siin?
Milline seeriote periferi! Kui
meie tahtused tõstuwad, ma
imetleis selle inimese julgust.“

Talupoegade kuningas

(Gerit XIV) A. Strindbergi 3 m. näidend Gerit Draamateatri lüüskõiguelendusel Pärnus, 21. sept. Kodanikkude Klubi s.

Ette õhtul awas Gerit Draamateater Pärnus lüüskõigela teatrihoonaja. Oigu kogu alul öeldud, et see start oli hea — niisuguse hea tootega, nii kunstilise laastuse ja mänguga, nii tiheda ansambli mänguga ka pole mitmel aastal Pärnu teatrihoonaga awanud. Tahaks loota, et see pole halwaendeline ennustus kohalikele teatritele, kus awatatakse uksed uueks tööperioodiks laupäewal.

Pole mingit mõtet peatuda „Talupoegade kuningas“ kui teose juures, kuna sellest on räägitud warem teisel. Piisab waid sellest, kui märgime, et kuigi kõnealune on ajalooline teos, pole tas ajaloolisus niiwõrd põhioeline, et ta muutsiks meie igawaks. Ei, ajaloolisusega annab siin geniaalne rootslane ülijuurel määratleda inimest. Ja see tõidab. Rõõbitt ajaloolise sündmuslõigu arenguga harutatakse meie ette rida inimsaatusi ja tujusid, mis tänu heale laastusele ja tõlgendusele esitatakse inimlikult mõistetawalt ja kaasa elama paenewalt. Selles seisab laastaja Ruut Sarmo suur tunnustuswäärne töö.

Mul oli wõimalus waadata „Talupoegade kuningas“ esietendust mõõd. laup. Tallinnas. Wõrreides tootordet etendust, mis oli hea, nagu seda üksmeelselt on kriteeritud ka Tallinna arwustus, tahaks lisada, et eiline etendus oli heast paremgi. Katatakse „sisse mängima“. Kuud kohati jäi eiline etendus Pärnus ka wõlgu esietendusele, mida suurel määral põhjustas ringreisi olukord ja lawa wälisus. Geritu ja Görani mängust läks nii mõnigi hea ja ilus lõige kaotii. Ka ei saanud laupäewil kaugeltki sellel määral mõjule pääseda, mis lawastajal hästi tehtud.

August Strindberg oli suur naistewihkaja. Nähtawasti sellest olenewalt ei esita naides ta teostes kuigi suurt osa. See tähendab: naiste pärast wõibeldakse küll, neid näeb autor ka heast küljest, kuid naistujudel ei lae ta esineda filmapaistwates ja suurtes rollides. Nii on ka „Gerit XIV“ rohkem meeste tükk. Minult ühel naistujul, kuningas Geritu armutefel Kaarin Mansdotteril on siin lundwam ülesanne. Seda teostas tänamu lewadel Pärnu „Endlas“ lahtunud prl. Erna Korjus. Pärnu publikul oli wõimalus näha nimetatust öieti esmakordsest täiskaswanud ja elulõpse naiese esitajat, sest E. Korjus lundis „Endlas“ peamiselt plika osi. Uue raste ülesandega sai noor jönd üldiselt tenasti toime, kuigi kohati löi tas sissetaswanud naistwitus wälja. Ometi on „Endla“ laotanud ja E. Draamateater juurde saanud lootustandwa jöu, mida omalt poolt kinnitab ka meie parima teatritrilitu Kasmus Kangro Pooli arwustuse wäljawõtte E. Korjuse kohta „Postimehes“. Talupoegade kuningas esietenduse puhul. Seal lausuii nii:

„Mind üllatas tema loomulik wägi ja olemus, millega ta meie elawaks tegi oma ülesande naistefilud tundepuhutused ja oma inimlik-naistefilise wäärikuse. Imeteldawalt sobis ta taht ja tuju sellele kannatawalt mõistwale armastusele, mis ei ela enda wäljawaadetele, waid kuningas meelerahule.“

Mis puutub meesofadesse, siis täitid peaosatõised Ruut Sarmo (Gerit) ja A. Sunne (Göran Persson) oma osa wäga hästi. Ma ei ole hulgal ajal näinud neist kummaltki nii suure sjeelamussega esitatawat ja kunstiliselt otse enam kui täiuslikku inimsaatusi kujutamist kui see oli kõnealusel õhtul. Meid osi sundawad mängida nii haarawalt wist küll ainult Sarmo ja Sunne. Sarmole oli see suureks „enesetallutuse“ õhtuks, sest ta suur gigantne näitlejaand, talle omaseks saanud laiahaardelisus, wõimalik ülemängimine ning paatoje paifu-

Ülehomme kerkib eesriie

„Endla“ awab hooaja laupäewal

Pärnu n. n. päris-teat-rihoonarg algab ülehomme: laupäewa õhtul, algusega kl. 8, toimub „Endlas“ täna-wuse hooaja awaetendus, milleks on wallitud William Shakespeare'i komöödia „Suwöö unenägu“.

Nimetatud näidendit on Gerit warem edulalt mängitud „Estonia“ ja „Wanemuise“ teatrid. Seega meie wähematest teatritest osutub „Endla“ esimeseks, kes on julgenud asuda selle nõudliku ülesande täitmisele.

Pildil: mustne gra-wiür „Suwöö unenägu“ peategelastest — halbsate kuningapaar Titania ja Oberon.

Wiin liialt kättesaadaw

Wiimaste aastate lestel toimus tunduwa alkoholitarnitamisega ja sellega seoses olewate paheliste nähete tõus, on alkoholitarnitamisest põhjendatult kergitanud senisest suuremal määral awalikkuse huwiesemeks. Et saada asjast wõimalikult mitmekülgset ülewaadet, korraldas E. Karskusküti selle aasta lewadel ja suwel laulatusliku anneedi alkoholitarnitamisega tagajärgede kohta maal.

Wastawad küsimused — arwult 2450 — saadeti kõigile walla-wanematele ja „sekreteeridele, kooli-juhatajatele, maanastele, seltside esinastele, luteriusu kirikuõpetajatele, waatamata nende suhtumisele karskusküsimusse, ja E. Karskusküti ujalduksmeestele. Wastused saabus kõigist waldadest peale ühe. Selline wastajate koosseis (1023 isikut) tagab anneedi tulemuste wõimalikult suure objektiivsuse.

Anneedi kottuwõttest selgub, et maal elaw ja töötaw rahwas kannatab juht alkoholi liigse kättesaadawuse all. Samal ajal kui igast 100-st kaubanduslikust eraettevõttest asus 1937. a. linnades 71, alewites 4 ja maal 25, igast 100-st all. müügiastutisest asus linnades 45, alewites 3 ja maal 52. Pealegi on all. joogid saadawal suurel osal tarbeainete-kauplustes, kirikute, koolide ja rahwamajade, meiereide, weskite jne. maaelu keskustest tujunenud asutustest ja kohtades liiges läheduses n. a. „jalus“ ärtpäewa asfektustega tegutsewale maarahwale.

Suure üksmeelsusega märgitakse müügikohtade wõrgu tunduwa laienemise tagajärgedena eriti laas-

tuse wõimalus, olid seekord kõit raamis. Sa oli pörunud kuningas, teda me inimlikult wäga hästi mõistime. Sa raewuhood ei tujunenud kssamist ja karjumist, ta kannatus ja kurbus, pettumused ja totrusedki olid juht inimlikult mõistetawad. Alga lihts sellele: kas te panite tähele 3. pildis (ja ka mujal) seda õrnust ja heldust, mida Sarmo awaldas, kaswõi näitaks soojast suweõhtust rääkides, paaditõidule Malari järwel mõeldes, Sigridi nukk ja kuldkinga heilitades? Ning Sarmo surutud naer — eks olnud seegi enesette suur saawutus! Minult lõpupoolel tuli Sarmole wästimus, mida aga suurel määral tuleb wist küll kirjutada lawa haberosi-karbilisele suurusele.

Mis puutub A. Sunne sse, siis oli tema Göran (millegi pärast jeesusliku masstiga) õhtu teine kalistlõvi. Sa waltiw tumm-mäng oli läbi tuntud ja kannatatud, ta pürsked juldised ja alati waps, pin-ge püsti ja haaraw. Görani esituse woorustest kõnelemiseks jatkub kahekti sõnast: wäga hea.

tawat mõju meie-inoorsoole ja perekonnelule, kätumise labastumist, majanduslikke kahjusid, seltskondliku tegewuse raskust, rahurik- kumiste ja tülisemiste loondumist müügikohtade ümbrusesse, kus ta- wallist asuwad ka kool, rahwamaja wõi mõni teine üldtarwilik asutus, ilutunde halwamist (seega ka kodukaunistamise pidurdamist), ulatust jne. jne.

Serwelt 233 wallas märgitakse seesjoomise esinemist wäljawõtmiseks määratud müügikohtades, peamiselt tarbeainete-kauplustes, wäsupidist tõendatakse 63 wallas asuwale müügikohtade kohta. Päril üldine on aga joomine kaupluste esisel ja kõrwalhoonetes, isegi kõetud saunades, mida tuntakse mõnel pool hotell „Banja“ nime all.

Kõigi nende pahede wahenditu tajumine on tuisunud rahwa hulgas esile meil sel määral seninähtamatu suhtumise alkoholitarnitamis- se. Anneedi wastawa küsimuse wastuste kohta kottuwõtte näitab, et joogikohtade awamise pärast wallistes selgelt eittaw meeleolu 251 wallas (69% waldade üldarwust) jaataw aga ainult 27 wallas (7,5%). Ülejäänud waldades on meeleolu kas ebajalge, ükskõikne wõi teadmata.

Omawalitsuste ja seltskonna aktiivne nii ühtluse all. müügikohtade awamise wastu wõi sulgemiseks kui ka alkoholimüügi üldise korralduse suhtes on märgitud 106 wallas, kusjuures nende arw alates 1. VII 34. a. on järjeft iga aastaga kaswanud. Protesteerijate hulgas on esikohal seltskondl. org-id, koolid, omawalitsused ja usuühingud.

Reisu- käsi- ja lastekohvrid

igas suuruses.

Pärnu Kirj. Ühtsuses, Kalevi tn. 39. Tel. 19.

Selsed mees- ja ka paar nais-osa olid kõit tüüpilowad ja täit- sid oma rolli korralikult, püüdes üksteisega tihedas ansambli. Kuigi etendus ajaliliselt oli piff, ei olnud see igaw ja weniw, sest tempo oli paras. Esietendusega wõrreldes kohati kindlasti wähem weniw.

Lõppeks raar sõna publikust. Seda oli rohkest, kuid reageerimine polnud mitmel puhul õige. Seal, kus oleks pidanud hinge kinni hoides ootama ja walule kaasa elama, kostus siit-sealt saalist naeruturtfatusi. Külap see wist tuli sellest, et kohaliku intelliigentsi oli seekordki koos õige lafinait. R. Ch.

Õpilaste isetegevusest

Mõõdunud nädalal peeti Pärnu 2. güm. 5.-r. „Sotse“ peatöösõle, mille ringi juhatusse waliti: esinaine Maimu Umaril, abiesinaine Linda Mattalu, kirjat. Die Teooru, laetur Aino Annus ka ametita liige Gerit Mitrast. Muust-koosalonna juhatajaks waliti Erna Soowält, spord osat. juh. Mat Wainoja ja kirjandusosak. juh. Goreida Mäter Kew-kom. kuulwad: Leida Moll, Aili Kõnus ja Jutta Mäesal.

Nimetatud ringi korwal tõttab loo- lts ka weel ajalooring, mille peatöös- olekul waliti juhatus järgmiselt: efn. Wirwe Raubsepp, abiefn. Wirwe Roil-son, kirjat. Die Raor, laetur Walentina Laur ja ametita liige Sigrid Mardik. Kew-kom. waliti Waina Kull, Selle Timust ja Maimu Wäljast.

Ringide ldd on olnud senini inten- siwne. Ra untel juhatusel on lawat- fusel mõimed äritufed, millised teosta- taks lüesolewa õppeaasta lestel.

Uus lawastus „Roitlalt“

Laupäewal, 24. sept. algusega kell 8.30 õht. kantakse ette Kodanikkude Klubis „Roitla“ näitelupilt E. Ellori algupärane „Peigmees maanteel“.

On kolm woorust, millele toetub Ellori komöödia. Kolutaw huumor... dramaatilised situatsioonid... ja loo- millised karakteristid. Teose autori tu- gew lawaline wilumus wõimaldab anda humilawaid pilte isegi neis olukor- ris, mis lawalistemas lawaklides jäetaks lahefilma wahela.

Oigu weel märgitud, et selle nä- dendil pikem ettemaimistus lubab head mängu ja tagab lõbusa meeleolu. Sa- mal õhtul loositakse kõigi klalistate wahel igast plaksist üks priipääse n. a. „Roit- la“ etendustele logu hooajaks.

Hoiatus

Garnisoni wäeosad korralda- wad 24., 26. ja 27. septembril j. a. algusega kell 8 homm. linna karjamal, Kanali ja Mere tän. wahelisel maaalal, lasteharjutust kuulupiduajast.

Õnnetuste wältimiseks palu- tatakse kodanikke üllatähendatud pärawel Supelpargi ida serwast kuni Uulu rannant lähemal kui 5 km merel mitte wiibida.

Rahvaülikool

Saksa keele õppimise wõima- lused

Ette algas tööd Rahwaüli- koolis saksa keele kursuse ebaft- õppijate (II õppeaasta) grupp 15 osawõtjaga ja otustas tõdiada teispäewal ja reede õhtul kell 7—8. Ruumi jätub weelgi mitmele.

Suit soowiawadust ja kja keele kursuse korraldamiseks al- gajatele. Kes selles grupis soowib tõdiada, andku ennasti üles teispäewa õhtuni poegl. gümna- kumis (õhtul kell 7—8) wõi „Eti- du“ raamatukaupluses. Töö wõiks alata teisp. kell 8.

Joostamist ja maa- limist kursuse lawaga on wõi- malik tulwuda „Eidu“ kaupluses wõi Rahwaülikooli juhataja juu- res (õhtul 7—8 poegl. güm.). Eimeste kurjustest huwitatutena registreeriti õpetajad, ja kui neid rohlem tuleb, muudetakse osa la- wast nende huwide ja tarwiduste kohaselt. Teine osa lawast jääks endiselt joostamise ja maali- kunsti põhielementide ja prakti- liste wajaduste (joostamine, wärawide tähtamine, taunistamine, tähefiliid j. m.) tähtamisteks.

Ingliise keele, e s p e r a n t o ja r e a l k o o l i gruppide tunnid pidiid algama täna õhtul. Toime- tuse töö lõpul ei olnud neil weel koos tormilist osawõtjate arwu.

Kuulutamine

meie lehes tasub mitmekordselt

Avaldame südamlikku tänu

kõigile, kes minu abikaasa ja meie isa

Paul Veckram'i

muldasängitamisest osa võtsid ja tema hauaküngast lillede ja pärgadega kaunistasid, eriti täname hra Joh. Hansen'i.

Leinajad

abikaasa ja pojad.

Spordiselts «Tervis» annab välja kinisel enampakkumisel

selksi einelaua pidamise.

Kirjalikud pakkumised esitada seltsi juhatusele kuni 28. septembrini 1938. a. kella 5-ni. Tingimuste üle võib tutvuneda seltsi asjaajaja juures «Kultuuris», Kalevi tn. 29. Juhatus.

Kilingi-Nõmme — Sindi II kl. tee on „Luige“ silla kohal selle uuesti ehituse tõttu

suletud 23. ja 24. sept.

Ümbersõit Surju kaudu

Pärnu Maavalitsuse Teedeosakond.

Võtame vastu ettetellimisi koguteosele

Jaan Tõnisson töös ja võlluses

Teos sisaldab üle 550 lk. ja üle 100 pildi brozeer. Kr. 4.75, kalingork. 7.75, poolnabkk. Kr. 8.75.

Soodustatud hinnaga tellimiste vastuvõtmine kestab veel kuni 1. oktoobrini.

Pärnu Kirjast. Ühisus
Kalevi tn. 39. Telef. 19.

Pagaripoisli

(mitte alla 18 aasta)
tarvis Tallinna mnt. 19-a.

Kellel on üürile anda või müüa odavalt

tisleripink

Teat. slt. «Pink».

ENDLA TEATER

Laup., 24. sept. 1938. a.

Hooaja avaetendus.

Suveöö unenägu

William Shakespeare'i komöödia 11 pildis

Lavastus: E. Lemmiste.
Muusikajuht: F. David.
Tantsud: E. Putnin
Lavapildid: U. Halla

Algus kell 7/9 õhtul.

Pääsmed: Kr. 1.50—0.50.

Riietehoid 10 s
Eelmüük «Kultuuri» raamatukaupluses.

Pühade tõttu on minu

äri

26., 28. sept. ja
5. oktoobril s. a.

suletud

K-m. J. Krakusen
Tallinna mnt. 19-a.

Elan nüüd

Kalevi t. 39, II korral.

Dr. Fr. Tomingas

naiste- ja sisehaigused

Juhuslikult müüa Riia alevikus, väike, ilus, uus

maja

ilusa noore ja moodsa sanga. Teada saab Uusi 4, Lukk'ilt.

Soovin osta väikest

maja,

soovitatav kaupluseruumiga Kirjad ühes hinnaga slt. «Korras maja».

Mina oma lahuselava naise Ilse Taraste võlgade ega tegude eest

ei vastuta

Boris Taraste

Ärlist osavust omav

meesisik

vähemalt alkoholi haridusega, leiab vabal ajal kerge kõrvalteenistuse.

Pakkumised ühes enesekirjeldusega saata slt. «Hea tehe».

Müüa

tulest rikutud «Chevrolet» sõiduauto P-250. Mootor tulest puutumata. Sobiv ümberehitamiseks kauba-
töllaks.

Teateid saab «EKA» esindusest, Pühavaimu 11.

Värsked heeringad

kohale jõudnud:

lõheheeringad (suured)

— 35 snt. kg

shoti rasvaheeringad

— 50 snt. kg

shoti heeringad

— 35 snt. kg

R-m. S. Krutulen,

Tallinna mnt. 19-a.

Pühade tõttu on meie

äri

26., 27. septembril ja

5. oktoobril s. a.

suletud

K-m. S. GORDIN & V-d
Tallinna mnt. 9. Tel. 152.

Müüa

majad

Karusselli 11.

Möbleeritud

tuba ja korter

üürile anda, 8—15 kr. kuus.

Näha kella 4—6 p. l. Kaarli 18.

Tschechoslovakkia Kübaravabrik

Asut.

1848. a.

vennad Böhm'i

Asut.

1848. a.

esinduse ja suurmüügi olemine annud üle Pärnus

L. GORDINI äri

Kalevi
tän. 18.

Kõik teised firmad Pärnus, kes lubamata tarvita-
vad minu kui firma V-d Böhm'i ainesindaja Eestis
nime, võetakse kohtulikule vastutusele.

Vabriku peaesindaja Eestis M. Vald.

Eesti omavalitsuste ja ühistegeliste asu-
tiste **kindlustus-a.s. „OMA“ kuu-
latab** elukindlustuse üldtingimuste § 47
põhjal, et

Andrei Jüri p. Siigur'i elukind. poliis nr. 3199

on Sindis tules hävinenud. Kui 6 kuu jook-
sul, arvates tänasest, seda poliisi seltsile ei
esitata, loetakse see hävitatuks ja kaotab
igasuguse maksvuse.

Noorsootöö õpetaja teateid:

Pühapäeval, 25. skp. kell 10 homm. pühapäeva-
kool Raeküla koolimajas.

Kell 12.15 lastejumalateenistus kirikus.

Kell 4 p. l. jumalateenistus Rääma algkooli
ruumes lastele ja vanematele.

Õp. A. Roosvalt.

Sindi varjupaiga kalmistul

peetakse pühapäeval, 25. septembril surnu-
aia püha. Jutlustab noorsoo õpetaja A. Roos-
valt.

Jäsfandamuutmise kogudus

Laup., 24. skp. kl. 6 õht. õhtuteenistus, lõpal piht.

Pühap., 25. sept. kl. 9.30 homm. piht, kl. 10 liturgia

armulausga. Kl. 4 p. l. Pärnu Rahvamaas (Kalevi 55)

koguduse perekonnaõhtu loterii-allegri, tee ja einelauaga.

Kavas: Segakoorilaule kog. kirikukoorilt, kõne: „Angli-
kaani ja õigeusu kiriku lõhenemisest“, muusikaettekandeid,

rahvataitse Pärnu esperantistide ühingu tantsutrupilt jne.

Noorteringi teateid: reedel, 23. sept. kl. 7

õht referaat-õhtu. Referent J. Ümarik — „Esinemisest“.

Esinemise harjutusi. Võetakse vastu ka uusi liikmeid.

Ülemp. J. Ümarik.

5-dast oktoobrist vabaneb
3-e toaline, veranda ja vesi-
varustusega,

korter

Küsida slt.

müüa

«Pärnu Päevalehe» trükik.

Hommiku tn. 4. Tel. 325.

Uuendage aegsasti meie lehe tellimist.

Ate-Palace

21., 22., 23., 24. ja 25. sept. s. a.

„Kodu“

Lavastus: Carl Froelich. Käsikiri: H. Braun. Muusika: Theo Mackeben.
ZARAH LEANDER annab selle filmiga oma parima. Tema kaasakiskuvalt inimlik mäng
ja ta isiksuse uimastav fluidum annavad selle teose tõlgitsemisele omapärase värvingu. Tema
juba teatavaks mõisteks muutunud hää kõlab värviküllaselt ja tagab selle filmi nauditavuse,
liiatigi, kus ta lauljatarist kunstniku osas hiilgab oma ületamatute näitlejavõimetega.

Kaastegevad: **Heinrich George, Paul Hörbiger, Georg Aleksander, Leo Slezak.**

Algus pühap. kl. 2 pl., ärip. kell 6 õht.

II uusim „Ufa“ nädalaringvaade ja Eesti Kulturfilm.

Hinnad 15—65 s.

Capitol

21., 22., 23., 24. ja 25. sept. 1938. a.

„Gabriele üks-kaks-kolm“

II Maailmakuulus **Alfred Rodé** ja tema 100-liikmel. mustlasorkester suures muusikafilmis

„Mustlas-meloodiad“

Peaosades: **Lupe Velez, Alfred Rodé.** Rodé orkester kannab ette:
„Ungari rapsoodia“, Weberi „Kutse tantsule“, Mustlase pulm“, Vene romansse jne.

Algus ärip. kell 6, pühap. kell 2.

Hinnad 65—15 s.

«Pärnu Päevalehe» trükk.

Esietenduseks 2 uusimat laulu ja muusika löökfilmi!

Gustav Fröhlich, Marianne Hoppe ja Grete Weiser

meeliköitvamais filmis

„Professor Carl Froelichi seiklusrohke ja
vaheldusküllane linastus. Tulvil võluvat muu-
sikast, huumori ja kauneid looduspilte. Sport...
luksus... elegantsed tualetid...“